

‘จีน’ รุกคืบนำแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ บุกตลาดออนไลน์ไทย ... แนวทางการแก้ไข และรับมือ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีการขยายตัวทางภาคธุรกิจจากจีน หรือที่เรียกกันว่า ‘ทุนจีน’ ได้เข้ามามีการรุกคืบไทยอย่างต่อเนื่อง นับเป็นสถานการณ์ที่มีทั้งความท้าทายและโอกาสต่อธุรกิจของไทย แม้ว่าจะมีการกระตุ้นเศรษฐกิจได้บ้าง การถ่ายทอดเทคโนโลยี การส่งเสริมแรงงาน แต่ก็ยังเป็นส่วนน้อยเพราะการผูกขาดหลายส่วน แต่การเข้ามาเป็นคู่แข่งกันโดยตรง ได้ก่อให้เกิดการเสียโอกาสของธุรกิจโดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการไทย

ที่ผ่านมาจะเห็นจากการเข้ามาของทุนจีนในอุตสาหกรรมต่างๆ อาทิ ธุรกิจท่องเที่ยว ขนส่ง อสังหาริมทรัพย์ รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า อาหารเครื่องดื่ม เสื้อผ้า เครื่องสำอาง ของใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงสินค้าอุปโภคบริโภคมากมาย ไม่เว้นแม้กระทั่ง ‘สามตราไก่’ ที่ถูกตัดราคาเหลือเพียงใบละ 5 บาท เป็นต้น

นอกจากการรุกทั้งในอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เห็นได้ชัดทั่วไปแล้ว หนึ่งในวงจรสำคัญของธุรกิจที่ได้รับผลกระทบสูงมากในประเทศไทย คือ ธุรกิจการค้าปลีกออนไลน์ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว และมีความเกี่ยวข้องกับผู้ผลิตที่เป็นผู้ประกอบการในประเทศเป็นจำนวนมาก การเข้ามาของแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซจากจีนที่เชื่อมโยงกับกระบวนการผลิตขนาดใหญ่ นั่นคืออานาซินค้านับพันนับหมื่นรายการ ที่มีข้อได้เปรียบทั้งด้านต้นทุนแรงงาน วัตถุดิบ สายการผลิต เงินทุน เทคโนโลยี เมื่อนำมาผนวกเข้ากับการทำการตลาดออนไลน์ ทำให้ผู้ประกอบการไทยหลายราย ต้องเผชิญกับการแข่งขันอย่างดุเดือด อย่างไม่สามารถพลิกเลี้ยงได้

ถึงตอนนี้ เชื่อว่าหลายประเทศในโลกและไทย ต่างรู้จักและเริ่มคุ้นเคยกับแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซจีนอย่าง Temu ที่คืบคลานข้ามพรมแดน เติบโตอย่างรวดเร็วทั่วโลก ภายใต้การบริหารงานโดย PDD Holdings หลังจากที่กลุ่มดังกล่าวได้ เปิดตัวแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ PinDuoDou ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี เติบโตได้การตอบรับที่นิยมแพร่หลายในจีน โดย Temu นับเป็นแพลตฟอร์มที่ได้เติบโตอย่างรวดเร็วทั่วโลก ภายในระยะเวลาไม่นาน

Temu กับการขับเคลื่อน ในตลาดโลกที่รวดเร็ว

Temu เป็นแพลตฟอร์มที่ได้เปิดตัวในสหรัฐอเมริกา เมื่อกลางปี 2022 และได้รับการต้อนรับอย่างดี โดยเมื่อต้นปี 2024 ที่ผ่านมา Temu มีผู้ใช้งานรายเดือนมากกว่า 50 ล้านคน ส่งผลต่อสถานการณ์อีคอมเมิร์ซค่อนข้างมากในขณะนี้ นั่นคือการสร้างความสั่นสะเทือนนับตั้งแต่เปิดตัว ทั้งยังครองตำแหน่งแอปพลิเคชันที่มียอดดาวน์โหลด

มากที่สุด ในอเมริกา ด้วยข้อได้เปรียบในการแข่งขันที่สำคัญของ Temu ที่มีสินค้ามากมายในราคาที่ต่ำกว่าคู่แข่งอย่าง Amazon ที่เห็นได้ชัด การลดราคาเริ่มตั้งแต่ครั้งหนึ่งได้รับความสนใจในเวลา ที่รวดเร็ว ซึ่งการเติบโตนี้ ขับเคลื่อนด้วยเงื่อนไขที่น่าสนใจ ส่วนลด จำนวนมาก และการมีผลิตภัณฑ์ให้เลือกอย่างหลากหลาย

ล่าสุด Temu ได้เข้าสู่ตลาดแอฟริกาใต้ เมื่อต้นปี 2024 นับเป็นประเทศที่ 49 ของ Temu ซึ่งสินค้าที่จำหน่ายขนส่งโดยตรง จากจีน ทำให้สินค้ามีข้อได้เปรียบด้านราคา และในช่วงเปิดตัว ได้กำหนดลูกค้าไม่ต้องเสียค่าขนส่ง รวมถึงการจัดแคมเปญ เช่น การแจกคูปองส่วนลด มอบเงื่อนไขพิเศษ ให้กับลูกค้าด้วย

Temu คืบคลานเข้าไทย ในขณะที่ตลาดออนไลน์เติบโต

ในส่วนของประเทศไทยนั้น การเติบโตของอีคอมเมิร์ซอยู่ ในช่วงที่มีอัตราก้าวกระโดด ผู้บริโภคชาวไทยให้ความสนใจต่อการช้อปปิ้งออนไลน์มากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเป็นเช่นนี้ Temu จึงได้เข้ามา เปิดตัวในระยะแรกอย่างเงียบๆ พร้อมกับการสำรวจตลาดไปด้วย หลังจากมาเลเซียและฟิลิปปินส์ ที่เปิดตัวไปแล้วในปีก่อน นับเป็น ประเทศลำดับที่ 3 ในกลุ่มประเทศอาเซียน แม้ว่าต้องเผชิญกับ เจ้าตลาดเดิมอย่าง Shopee และ Lazada ที่ครองส่วนแบ่งทาง การตลาดที่ค่อนข้างสูง รวมถึง TikTok Shop ที่มีความคุ้นเคยกับ ผู้บริโภคชาวไทย และมีฐานลูกค้าในจำนวนไม่น้อย

จากนั้น Temu ได้เร่งดำเนินการตลาด นำเสนอขายสินค้า มากมายข้ามพรมแดน ไปยังหลายประเทศ Temu ได้เร่งนำเสนอ พัฒนาการวางระบบโลจิสติกส์ ที่จะทำให้จัดส่งสินค้ามีประสิทธิภาพ สูงสุด ส่งผลให้เกิดการวิพากษ์และการให้คะแนนในระดับที่ดีจาก ประสบการณ์ของลูกค้า ที่มีการใช้งานจริงจากทั่วโลก

การรับมือจากภาครัฐที่ยังคงไม่ทันกับสถานการณ์

จากข้อมูลข่าวสารในช่วงที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าการดำเนินงาน ของภาครัฐ ยังขับเคลื่อนไปอย่างช้าๆ ไม่ทันกับการรุกคืบและ ผลกระทบที่ตามมาในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการป้องกัน การเข้ามาครอบงำตลาดในประเทศไทย การรับมือต่อการแข่งขัน ที่ไม่เป็นธรรม การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ มาตรการทางด้าน ภาษี ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหาล้วนทั้งในระยะสั้น ระยะยาวให้กับผู้ประกอบการของไทยทั้งขนาดเล็กและกลางต้อง เผชิญกับการแข่งขัน โดยเฉพาะกับผู้ประกอบการธุรกิจจากจีน ที่มีเงินทุนสูง ทำให้ศักยภาพในการรองรับการผลิตได้อย่างรวดเร็ว ความสามารถในการจัดการต้นทุนได้ดีกว่า

การแก้ไขไม่ให้เกิดการแข่งขันทางด้านราคา นับว่าเป็นสิ่งที่ สำคัญ หากผู้บริโภคชาวไทยซึ่งสนใจสินค้าราคาถูก คุณภาพต่ำแต่มี ผลกระทบต่อผู้บริโภคเอง ทั้งในด้านมาตรฐานของสินค้า สารตกค้าง ความรับผิดชอบต่อกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ ตลอดจน ผลกระทบทั้งด้านสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม

การศึกษาบทเรียนและแนวทางแก้ไข

ในขณะที่ผู้ประกอบการ และผู้บริโภคคนไทยต้องเผชิญ สถานการณ์ที่ยังไม่มีมาตรการ เพื่อแก้ไข หรือรับมืออย่างจริงจังจาก ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ที่อาจเกิดขึ้นจากระเบียบ กฎเกณฑ์ กฎหมาย ที่ล้าสมัย ความรับผิดชอบที่ซ้ำซ้อนกันหลายหน่วยงาน ในขณะที่ บางปัญหาภัยหาผู้รับผิดชอบแก้ไขโดยตรงยังไม่ได้ ภาคประชาชน และภาคธุรกิจของไทย ที่เกี่ยวข้องในแต่ละส่วน จึงมีความสำคัญต่อ การศึกษา ติดตาม เพื่อเตรียมพร้อม ต่อการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ ดังกล่าวที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ โดยการหาแนวทางที่เหมาะสม ในด้านต่างๆ ดังนี้

การศึกษาบทเรียนและแนวทางแก้ไข

การสร้างการมีส่วนร่วม

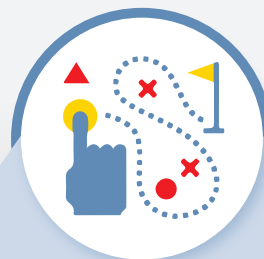
- **ควรมีการสร้างการมีส่วนร่วม** ทั้งในฝั่งของผู้ประกอบการภาคธุรกิจ ภาครัฐ ภาคการศึกษา และองค์กรวิชาชีพ ในการจับมือร่วมกัน เพื่อศึกษารวบรวมผลกระทบ และแนวทางแก้ไขที่ชัดเจน ทั้งในระยะสั้น ระยะยาว เพื่อสรุปผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน
- **การวางเครือข่ายที่กว้างขวาง** และการสร้างพันธมิตรที่แข็งแกร่งแบบแน่นในระดับสากล เพื่อให้เกิดความร่วมมือ เพิ่มอำนาจการต่อรองให้มากขึ้น
- **ส่งเสริมให้เกิดการศึกษา แลกเปลี่ยน** ประสบการณ์ เข้าถึงความรู้ทักษะ ความเชี่ยวชาญ แหล่งเงินทุนและทรัพยากรต่างๆ ที่ปรึกษาสำหรับการขยายตลาดและโอกาสทางธุรกิจของผู้ประกอบการ
- **การเผยแพร่ข้อมูลและข่าวสาร** มีการติดตาม เฝ้าระวังข้อมูลและข่าวสารแนวโน้ม และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ที่เกี่ยวข้อง และสามารถเข้าถึงง่าย

การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน

- **ผู้ประกอบการในไทยควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ** ต่อการให้ความสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันทั้งในด้านเทคโนโลยี และการส่งเสริมนวัตกรรม
- **มีการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้มีคุณภาพสูงขึ้นกว่าเดิม** การสร้างความแตกต่างที่เป็นทั้งอุปสรรค นามธรรม เพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และบริการ
- **การทบทวนกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อรับมือการแข่งขัน** โดยเฉพาะการแข่งขันในสงครามราคา และคู่แข่งที่มีศักยภาพสูง
- **การพัฒนาทางด้านบุคลากร** แรงงานที่มีฝีมือ โดยเฉพาะในด้านของเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการในระดับนานาชาติ

การส่งเสริมทางการตลาดแบรนด์ และการสื่อสาร

- **การทบทวนยุทธศาสตร์แผนทางการตลาดให้กับประเทศ** โดยเฉพาะการพัฒนาตลาดออนไลน์เพื่อส่งเสริมธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ของไทยในต่างประเทศ การทบทวนกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย การกำหนดแนวทางการสร้างการรับรู้และเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายนั้นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาช่องทางการตลาด ช่องทางการจัดจำหน่ายใหม่ที่มีอยู่เดิม และในระบบอีคอมเมิร์ซ
- **การสร้างแบรนด์และการสื่อสารทางการตลาดให้แข็งแกร่ง** ด้วยการสื่อสารแบรนด์ให้โดดเด่นด้วยเอกลักษณ์ไทยให้สอดคล้องกับกระแสโลก และการสื่อสาร การส่งเสริมทางการตลาดตามบริบทของการใช้ชีวิตของผู้บริโภคปัจจุบันและอนาคต

ดร.พจน์ ใจชาญสุขกิจ
ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์และสื่อสารองค์กร
"drphotjai@gmail.com"

นักสื่อสารเชิงกลยุทธ์แบบบูรณาการ ด้วยประสบการณ์กว่า 25 ปี ด้านการบริหารยุทธศาสตร์ สื่อสารการตลาดแบรนด์ ภาพลักษณ์ขององค์กร จนถึงระดับชาติ ผู้บรรยายในระดับปริญญาโท-เอก ให้กับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ มีผลงานวิชาการกว่า 300 ผลงานกับตำแหน่งที่หลากหลายทั้งด้านธุรกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการเป็นนายกสมาคมประชาสัมพันธ์ไทย